

Suomi-koulut ovat menestystarina

Suomi-kouluja on noin 140, ja niissä opiskelee yli 4 000 ulkosuomalaislasta ja -nuorta. Koulut ovat yleensä melko pieniä: keskimääräinen Suomi-koulun koko on noin 30 oppilasta, mutta on myös yli 100 oppilaan kouluja.

Suomi-koulujen toimintakulttuuri rakentuu yhteisöllisyyden varaan. Suomi-kouluista on tullut tärkeä ulkosuomalaisten kohtaamispaikka, jossa lasten kielen opetuksen rinnalla vanhemmilla on mahdollisuus tavata toisia suomalaisia, keskustella suomeksi, lainata koulun kirjastosta suomenkielisiä kirjoja ja juhlaa yhdessä lasten kanssa perinteisiä suomalaisia joulia. Suomi-koulut rohkaisevat ja motivoivat vanhempia suomen kielen käyttöön ja arvostamiseen ja ovat siten tärkeä osa lasten kielellisen kehityksen ja monikielisyyden tukemista.

Ensimmäiset koulut 1950-luvulla
Suomi-koulujen menestystarina alkoi 1950-luvun lopulla, jolloin Pohjois-Amerikassa perustettiin suomalaiset

Rodoksen Suomi-koulun lapsia.

tarina alkoi 1950-luvun lopulla, jolloin Pohjois-Amerikassa perustettiin suomalaiset

Suomi-koulut ovat kielikouluja joissa annetaan suoma-laistaustaisille lapsille täydentävää opetusta suomen kielessä sekä tutustutetaan heitä suomalaiseen kulttuuriin. Täydentävällä opetuksella tarkoitetaan varsinaisen koulunkäynnin rinnalla annettavaa opetusta.

sukujuuret omaaville lapsille ja nuorille kielikouluja, joiden tarkoituksena oli opettaa suomea ja ylläpitää lasten ja nuorten suomen kielen taitoa. Vanhin edelleen toiminnassa oleva Suomi-koulu on Toronton Suomen Kielen Koulu, joka on perustettu vuonna 1960. Seuraavat Suomi-koulut perustettiin New Yorkiin 1964, Thunder Bayhin 1965 ja Sudburyyn 1966.

Euroopan ensimmäinen Suomi-koulu on Lontoon lauantaikoulu, joka perustettiin 1972. Lontoon innostamana Suomi-kouluja alkoi 1970-luvulla syntyä nopeasti eri puolille Eurooppaa, ensimmäisten joukossa Cambridgeen, Pariisiin ja Frankfurtiin. Ensimmäinen Pohjois-Amerikan ja Euroopan ulkopuolinen Suomi-koulu on Tansanian Dar es Salaamissa. Seuraavina vuosikymmeninä Suomi-kouluja syntyi runsaasti eri puolille maailmaa, ja tänä päivänä Suomi-koulu löytyy kaikista maanosista: Bergenistä Addis Abebaan ja Melbourneen, Dublinista Abu Dhabin ja Tokion kautta Los Angelesiin. Maailman valloitus jatkuu, sillä vuosittain syntyy neljä- viisi uutta Suomi-koulua. Viime vuosina uusia Suomi-kouluja on perustettu muun muassa Islantiin, Turkkiin, Vietnamiin ja Malesiaan.

Kirjava joukko

Suomi-koulujen joukko on kirjava; on pieniä alle 10 oppilaan kouluja ja suuria kouluja, joissa on yli sata oppilasta, osaa kouluista pyörittää yksi henkilö, ja osa toimii kymmenien opettajien ja vapaaehtoisten voimin. Jotkut Suomi-koulut ovat osa paikallisen ulkosuomalaisyhdistyksen toimintaa.

Koulujen kokoontumispaikka voi olla paikallinen koulu, seurakunnan tai muun yhteisön tila tai opettajan koti. Yhteistä kaikille Suomi-kouluille kuitenkin on halu vaalia rakasta suomen kieltä ja siirtää suomalaisen kulttuurin tuntemusta ulkosuomalaislapsille ja -nuorille.

Opetussuunnitelmasuositus on virstanpylväs

Merkittävä virstanpylväs Suomi-koulujen toiminnan kehittämisessä on Opetushallituksen vuonna 2015 julkaisema Suomi-koulujen opetussuunnitelmasuositus, joka on laadittu yhteistyössä Opetushallituksen, Suomi-koulujen tuki ry:n ja Suomi-Seuran kanssa. Opetussuunnitelmasuositus on tarkoitettu tukemaan Suomi-kouluja opetuksen tavoitteiden asettamisessa, sisältöjen valinnassa sekä oppimisen arvioinnissa. Suomi-koulujen opetussuunnitelma-

Suomi-kouluille Vuoden ulkosuomalainen 2017 -tunnustus

Suomi-Seura ry on valinnut maailmalla toimivat Suomi-koulut Vuoden ulkosuomalaiseksi 2017. Seura palkitsee Suomi-koulut vuosikymmeniä kestäneestä menestyksestä toiminnasta suomen kielen ja suomalaisen kulttuurin ylläpitämiseksi maailmalla.

Vuoden ulkosuomalaiseksi on vuodesta 1993 lähtien valittu ulkomailla asuva suomalainen tai suomalaisen siirtolaisen jälkeläinen, joka on menestynyt erityisen hyvin omalla alallaan, vaalinut suomalaista kulttuuriperintöä ja mahdollisesti myös edistänyt Suomen ja uuden kotimaansa välistä kulttuurivaihtoa, kauppa tai muuta yhteistyötä. Valinta voi kohdistua myös ulkosuomalaiseen yhteisönsä edustajana tai ulkosuomalaisyhteisöön.

Suomi-Seura ry on mukana järjestämässä ja suunnittelemassa vuosittaisia Suomi-koulujen opettajien koulutuspäiviä Helsingissä. Suomi-Seura ry on myös Suomi-koulujen tuki ry:n hallituksen jäsen. Lisäksi Suomi-Seura välittää Suomi-kouluille myönnetyn, Opetushallituksen kautta tulevan valtionavustuksen kouluille sekä jakaa kouluille opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää muuta avustusta erilaisiin hankkeisiin.

Vuoden ulkosuomalainen -tunnustus luovutetaan Suomi-kouluille myöhempanä ajankohtana tänä vuonna.

Dallasin Suomi-koulu ryhmäkuvassa.

suositus on osoitus siitä, että Suomi-kouluissa tehtävää työtä arvostetaan Suomessa.

Valtionavustus on ensisijaisen tärkeää

Suomi-koulujen toiminnan jatkuvuuden kannalta on ensisijaisen tärkeää, että kouluja tuetaan Suomesta käsin valtionavustuksen muodossa. Koulut saavat vuosittain valtionavustusta opettajien palkkaan, vuokratuluihin ja oppimateriaaliin. Avustuksella ei kuitenkaan kätetä kaikkia kuluja, vaan osa koulujen tuloista kerätään jäsen- tai lukukausimaksuina sekä erilaisilla tempauksilla.

Niin merkittävä tekijä kuin taloudellinen tuki Suomesta onkin, Suomi-koulujen tärkein resurssi ovat kuitenkin ihmiset. Koulujen toiminta on vapaaehtoisvoimin tai pienellä korvauksella uurastavien opettajien, puheenjohtajien, rahastonhoitajien ja vanhempainyhdistysten varassa. Suomi-koulujen toiminnan elinehto ovat paikalliset suomalaisvoimat – näin on ollut aivan Suomi-koulujen toiminnan alkuvuosista tähän päivään saakka. ♦

Vuoden ulkosuomalainen

Vuoden ulkosuomalaiseksi on vuodesta 1993 lähtien valittu ulkomailla asuva suomalainen tai suomalaisen siirtolaisen jälkeläinen, joka on menestynyt erityisen hyvin omalla alallaan, vaalinut suomalaista kulttuuriperintöä ja mahdollisesti myös edistänyt Suomen ja uuden kotimaansa välistä kulttuurivaihtoa, kauppa tai muuta yhteistyötä. Valinta voi kohdistua myös ulkosuomalaiseen yhteisönsä edustajana tai ulkosuomalaisyhteisöön.

Vuoden ulkosuomalaiset vuodesta 1993 lähtien ja asuinmaa valintavuonna:

1. FinnFest USA -tapahtuman perustaja Robert Selvala – 1993 – USA
2. ruotsinsuomalainen järjestöaktiivi Arvi Tervalampi – 1994 – Ruotsi
3. kääntäjä-kirjailija Mirja Bolgár – 1995 – Ranska
4. sopraano Karita Mattila (Ilta-Sanomien kanssa järjestetyssä äänestyksessä) – 1996 – Iso-Britannia
5. jalkapalloilija Jari Litmanen – 1997 – Hollanti
6. amerikansuomalainen Vieno Williams suuren siirtolaisuusaallon edustajana – 1998 – USA
7. Formula1 -kuljettaja Mika Häkkinen (Ilta-Sanomien kanssa järjestetyssä äänestyksessä) – 1999 – Monaco
8. Linux-käyttöjärjestelmän luoja Linus Torvalds – 2000 – USA
9. oopperalaulaja Matti Salminen – 2001 – Sveitsi
10. Euroopan oikeusasiamies Jacob Söderman – 2002 – Ranska
11. säveltäjä Kaija Saariaho – 2003 – Ranska
12. toimittaja Erkki Toivanen – 2004 – Iso-Britannia
13. kapellimestari-säveltäjä Esa-Pekka Salonen – 2005 – USA
14. jääkiekkoilija Saku Koivu – 2006 – Kanada
15. kääntäjä Richard Impola – 2007 – USA
16. professori Bengt Holmström – 2008 – USA
17. lähetyslääkäri Leena Pasanen – 2009 – Tansania
18. toimittaja Helena Petäistö – 2010 – Ranska
19. komissaari Olli Rehn – 2011 – Belgia
20. professori Outi Hovatta – 2012 – Ruotsi
21. kapellimestari – klarinettitaiteilija Osmo Vänskä – 2013 – USA
22. tuottaja Bonita Pietila – 2014 – USA
23. toimittaja – kirjailija Mark Levensgood – 2015 – Ruotsi
24. yrittäjä, SOS-ryhmän perustaja Suvi Kauranen – 2016 – Espanja
25. Suomi-koulut kautta maailman

Kansainvälistä vero- ja lakipalvelua

OTM, KTM, YTM Heikki Muikku
heikki.muikku@veromies.fi

Unioninkatu 20-22, 00130 HELSINKI
Puh. +358 40 828 08 14

www.veromies.fi

